

PAPER DETAILS

TITLE: Manas Sosyal Arastirmalar Dergisinde 2012-2018 Yillari Arasinda Yayinlanan Makalelerin
İçerik Analizi

AUTHORS: Hasan GÜL,Azamat MAKSÜDÜNOV

PAGES: 1459-1478

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/701284>

Atıfta Bulunmak İçin / Cite This Paper: Gül, H. ve Maksüdünov, A. (2019). “Manas Sosyal Araştırmalar Dergisinde 2012-2018 Yılları Arasında Yayınlanan Makalelerin İçerik Analizi”, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (2): 1459-1478

Geliş Tarihi / Received Date: 14.03.2019

Kabul Tarihi / Accepted Date: 20.03.2019

Editöryal

MANAS SOSYAL ARAşTIRMALAR DERGİSİNDE 2012-2018 YILLARI ARASINDA YAYINLANAN MAKALELERİN İÇERİK ANALİZİ

Doç. Dr. Hasan GÜL

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü
hasan.gul@omu.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-3720-5451

Dr. Öğr. Üyesi Azamat MAKSÜDÜNOV

Kırğızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü
azamat.maksudunov@manas.edu.kg

ORCID ID: 0000-0002-5010-513X

Öz

Bilimsel iletişimin vazgeçilmez aracı olan bilimsel dergilerin geçmişi 17. yüzyıla kadar uzanmaktadır. Dünya genelinde her geçen gün bilimsel ve akademik dergilerin sayısı artmaktadır. Bu artış bilimsel dergiler arasında rekabete yol açtığı gibi, ayrıca bilim ve teknoloji alanındaki değişimlerden dolayı dergileri yeni arayışlara da yönlendirmektedir. Bu kapsamda bilimsel dergilerin geçmiş dönemlerde izlemiş oldukları yayın politikalarını ve performanslarını incelemek adına dergileri konu alan araştırmaların yapıldığı görülmektedir. Bu makalede 2001 yılında yayın hayatına başlayan MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisinde 2012-2018 yılları arasında yayınlanan makalelerin değerlendirmesi yapılmıştır. Makaleler önceden belirlenen makale sayısı, türü, yazar sayısı, yazarların bağlı olduğu kurumlar, makalede kullanılan yöntem, veri toplama ve analizi yöntemi gibi kategorilere göre içerik analize tabi tutulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre en fazla makalenin İşletme alanında, Türkçe, tek yazarlı ve daha çok Dr. Öğretim Üyeleri tarafından yazıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca söz konusu çalışmada araştırma yöntemi olarak nicel araştırma yöntemlerinin, veri toplam aracı olarak anketlerin, örneklem yöntemi olarak kolayda örnekleme yönteminin ve veri analiz tekniği olarak da tanımlayıcı istatistiklerin daha çok tercih edildiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Araştırmalar, Dergi, Manas, İçerik Analizi, Doküman Analizi.

CONTENT ANALYSIS OF THE ARTICLES PUBLISHED IN MANAS JOURNAL OF SOCIAL STUDIES BETWEEN THE YEARS 2012 AND 2018

Abstract

Begginning of scientific journals, which are indispensable tools of scientific communication, dates back to the 17th century. The number of scientific and academic journals is increasing day by day over the world. This increase leads to intensive competition among scientific journals, and also directs the journals to new searches due to changes in science and technology. In this context, it is seen that researches have been conducting on broadcasting policies and performances of academic journals. This paper evaluates articles published in Manas Journal of Social Studies within the years 2012-2018. The articles were subjected to content analysis according to the categories such as number of articles, type, number of authors, author affiliations, method used in the article, data collection and analysis method. According to the results, it was found that the published articles were prepared by one author, mainly by assistant professors, in Turkish and on business issues. In addition, it was determined that quantitative

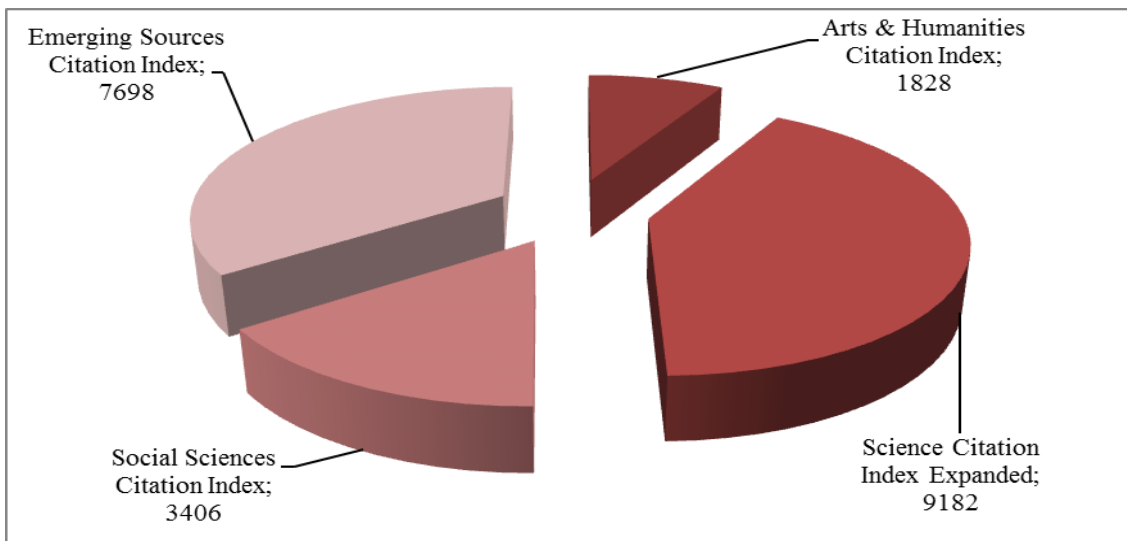
research methods, survey as data collection method, convenience sampling method and descriptive statistics as data analysis techniques are more preferred methods.

Keywords: Social Research, Journal, Manas, Content Analysis, Document Analysis.

1. GİRİŞ

Bilimsel dergilerin geçmişi 1665'lere kadar uzanmakta olup, dünyada ilk yayınlanan bilimsel derginin Fransa'da basılan "*Journal des Sçavans*" dergisi olduğu kabul edilmektedir (Singleton, 2014). Aynı yıl İngiltere'de Royal Society tarafından "*Philosophical Transactions*" dergisi yayın hayatına başlamıştır (<https://royalsocietypublishing.org>, 13.02.2019). Yaklaşık 350 yıldan beri faaliyetlerini sürdürmekte olan bilimsel dergilerin sadece bilimsel iletişim için gerekli platformlar olmayıp, aynı zamanda bilimsel bilginin uygulamaya dönüştürülmesinde de önemli rol üstlendikleri ileri sürülmektedir. Günümüzde dünya genelinde 42,500 civarında bilimsel derginin yayın faaliyetlerini sürdürdüğü ve bu dergilerde yıllık 10 milyondan fazla yazar tarafından 3 milyon civarında bilimsel makalenin yayınlandığı bilinmektedir (STM, 2018). 21. yüzyılda bilimsel dergilerdeki yıllık artış oranının % 3.25 civarında olduğu tahmin edilmektedir (Mabe, 2003).

Bilimsel dergilerin sayısında meydana gelen artış karşısında, yayın kalitesi bakımından dergilerin sınıflandırılması ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu alanda önde gelen kuruluşların başında Clarivate Analitics'e ait Web of Science veri tabanı gelmektedir. Adı geçen kurumun (2018) bilgilerine göre 20 bin civarında dergi onların veri tabanına (Core Collection) girmiş bulunmaktadır. Bu dergilerin % 42'si fen bilimleri, % 15'i sosyal bilimler, % 8'i sanat bilim dallarına aittir. Ayrıca, % 35'i de veri tabanına geçici olarak kabul edilen (Emerging Sources Citation Index) dergilerden oluşmaktadır.

Grafik 1. Web of Science Veri Tabanında Taranan Dergiler

Kaynak: <https://clarivate.ru>, 13.02.2019

Kırgızistan’da bilimsel dergilerin yayın hayatına başlaması Sovyet dönemine denk gelmektedir. Günümüzde Kırgızistan’da kayıtlı bilimsel dergi sayısının 118 olduğu bilinmektedir (Сакимбаев, 2016). Bunların 83’ünün *Elibrary* veri tabanına kayıt yaptırmış olmasına rağmen sadece 35’i RCSI (Russian Science Citation Index) tarafından endekslenmektedir (<https://elibrary.ru>, 18.02.2019). Hali hazırda Kırgızistan Cumhuriyeti Yüksek Belgelendirme Komisyonu (YBK) tarafından tanınan 24 hakemli bilimsel dergi bulunmaktadır (YBK, 2018).

Kırgızistan’daki bilimsel dergiler arasında 2001 yılından itibaren yerini alan MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi’ne (KTMU) ait, uluslararası hakemli, alan indeksli, bilimsel ve elektronik bir dergidir (<http://dergipark.gov.tr/mjss/page/4788>, 18.02.2019). Yılda 4 sayı olarak yayınlanan dergi TÜBİTAK ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı (SBVT) TR Dizin, Google Scholar, The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences (ERIH PLUS), Asos Sosyal Bilimler İndeksi, Türk Eğitim İndeksi (TEİ), Arastirmax Bilimsel Yayın İndeksi, Akademik Türk Dergileri İndeksi, Open Academic Journals Index (OAJI), Scientific Indexing Services (SIS), Academic Resource Index (ResearchBib), Sosyal Bilimler Atıf Dizini (SOBİAD), CiteFactor Academic Scientific Journals, Academia.Edu, Cabell’s Scholarly Analytics, Directory of Research Journals Indexing (DRJI), Ideonline Veritabanı, Science Index.ru (ELIBRARY.ru) veri tabanlarında taranmaktadır. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi araştırma makalesi, konferans bildirisi, editöryal, kitap incelemesi, bibliyografi, sanat ve edebiyat, tez özeti türlerinde makale yayınlamaktadır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Literatürde bilimsel dergilerin içerikleri ile ilgili yapılan çalışmalar genel olarak incelendiğinde, bazılarının belli bir derginin yıllara göre içerik analizinin yapılmasına (Marcouiller ve Deller, 2001; Bozbay, 2008; Wang vd., 2010; Kaya vd., 2013; Selçuk vd., 2014; Tiryakioğlu, 2014), bazılarının da belli bir konunun farklı dergilerdeki yansımaları üzerine (Kozak, 2003; Nasir, 2005; Erdoğan ve İder, 2016) yoğunlaştığı görülmektedir.

Hawkins, Ritter ve Walter (1973’den akt., Kozak, 2003: 149; Özdemir ve Alpaydın, 2018: 11) dünyada ekonomi alanında yayınlanan akademik dergileri alfabetik sıraya sokarak 160 ekonomist akademisyene göndermiş ve Delphi Tekniği ile görüşlerini istemişlerdir. Ayrıca akademisyenlerden kendilerine alfabetik sırayla gönderilen dergileri 0-20 değerleri arasında puanlamaları ve önem sırasına göre sıralamaları da istenilmiştir.

Marcouiller ve Deller (2001) MCRSA (Mid-continent Regional Science Association) derneği tarafından desteklenen çalışmalarında “*Journal of Regional Analysis and Policy*” dergisinde 1971-1999 yılları arasında yayınlanan makaleleri içerik analizi ile incelemişlerdir. Söz

konusu dönem içerisinde derginin 52 sayısında toplam 261 yazar tarafından 341 makale yayınlanmıştır. Yazarların yaklaşık % 50'sinin iktisat alanından olduğu ve makalelerde kullanılan yöntemlerden ekonometrik çalışmaların ve ankete dayalı çalışmaların ön plana çıktığı görülmüştür.

Kozak (2003) tarafından yapılan çalışmada, 2002 yılı verilerine göre Türkiye'de yayınlanan sosyal bilimlerle ilgili dergilerin % 67,5'inin Türkçe, % 6,1'inin ise İngilizce yayınlandığı ve makale yazarlarının % 90,4'ünün akademisyenlerden oluştuğu belirtilmektedir. İnceelli vd. (2005) yaptıkları çalışmada "The Turkish Online Journal of Distance Education" (TOJDE) dergisinin okur ve yayın profilini içerik analizi ile ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır.

Berrios ve Lucca (2006: 174) psikolojik danışma ve rehberlik alanının önemli dergileri arasında yer alan "Counseling and Values", "Journal of Counseling & Development", "Professional School Counseling" ve "The Counseling Psychologist'in" 1997-2002 yılları arasında yayımlanan sayılarında yer alan makaleleri içerik analizi ile incelemişlerdir. İnceledikleri makalelerin sadece 1/6'sında araştırma yöntemi olarak nitel yöntemin kullanıldığını belirlemişlerdir.

Konuyla ilgili bir diğer çalışma Bozbay (2008) tarafından gerçekleştirilmiştir. Çalışmada "İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi'nde" 1972-2007 yılları arasında yayımlanmış olan pazarlama ve pazarlama araştırmaları makaleleri içerik analizi kullanılarak incelenmiştir. Ele alınan dönem içerisinde konuyla ilgili 65 makale yayınlanmış olup, makalelerin tüketici davranışları ve araştırma yöntemleri üzerinde yoğunlaştığı, dil açısından Türkçe makalelerin ön plana çıktığı ve sınırlı sayıda İngilizce makalenin yayınlandığı ortaya konulmuştur.

Kurulgan ve İspir (2009) tarafından yapılan çalışmada 2000-2008 yılları arasında "Türk Kütüphaneciliği" ve "Bilgi Dünyası" dergilerinde yayınlanan makaleler bilgi-belge merkezi yönetimi çalışmalarının Türkiye'deki kütüphanecilik literatürüne yansımaları açısından içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir.

Wang vd., (2010) "Journal of Information Technology & Tourism" dergisinde 1998-2008 yılları arasında yayınlanan 144 makaleyi içerik analizi ile değerlendirmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre, makalelerde turist davranışları, kullanıcı algılamaları, bilgi arama gibi konuların ve ampirik çalışmaların (% 64) ön plana çıktığı görülmüştür. Makalelerin veri toplama yöntemlerine göre dağılımında ise anket yöntemi (% 33) ve ikinci el verilerin (% 24) daha sık kullanıldığı tespit edilmiştir.

Stead ve arkadaşları (2012: 115), 1990-2009 yılları arasında kariyer, meslek ve iş konularında yayın yapan 11 dergideki 3279 makaleyi içerik analizi ile incelemiş ve makalelerin % 55,9'unda nicel, % 35,5'inde kuramsal/kavramsal ve sadece % 6,3'ünde ise

nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığını tespit etmişlerdir.

Yalçinkaya ve Özkan 2012 yılında yaptıkları çalışmada, 2000-2011 yılları arasında Türkiye’de matematik öğretimi alanında yayımlanmış, matematik öğretimi alternatif yöntem ve teknikleri ile ilgili Türkçe makaleleri içerik analizi ile incelemişlerdir. Araştırma kapsamında, ULAKBİM Eğitim Bilimleri listesindeki dergiler ve Türkiye’deki Eğitim Fakülteleri dergileri taranmış ve toplam 161 basılı ve çevrimiçi makale değerlendirilmiştir. Makalelerde daha çok nicel araştırma tekniklerine dayalı test ve anket tekniklerinin kullanıldığı belirlenmiştir.

Kaya vd., (2013) tarafından “Emniyet Bilimi” (Safety Science) dergisinde 2006-2010 yılları arasında yayınlanan 577 adet makaleyi içerik analizi ile değerlendiren bir çalışma yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, en çok kullanılan anahtar kelimelerin emniyet (50), emniyet iklimi (34) ve emniyet kültürü (33) olduğu ortaya konulmuştur. Makalelerde kullanılan veri toplama yöntemleri bakımından ise ikinci el veriler (% 60) ve anket yöntemi (% 16), analiz yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi (% 40) ön plana çıkmaktadır.

Selçuk vd., (2014) tarafından Türk Eğitim Derneği’ne (TED) ait “Eğitim ve Bilim” dergisinde 2007-2013 yılları arasında yayınlanan makalelerin içerik analizini ele alan bir çalışma yapılmıştır. Değerlendirmeye amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen toplam 492 makale dâhil edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, makalelerin % 65’nin Türkçe ve % 35’nin ise İngilizce olduğu, eğitim yönetimi, eğitim psikolojisi, eğitim programları ve öğretim, ölçme ve değerlendirme konularının ön plana çıktığı görülmüştür. Ayrıca, makalelerin ağırlıklı olarak (% 69,5) nicel yöntemlere dayalı olduğu, veri toplama yöntemlerinden anket (% 15), görüşme (% 10) ve doküman inceleme (% 9) yöntemleri ön sıralarda çıkmıştır. Verilerin analizinde daha çok betimsel analizlerin yapıldığı, anova ve t-testi analizlerinin yoğun bir şekilde kullanıldığı belirlenmiştir.

Konuyla ilgili bir diğer çalışma Tiryakioğlu (2014) tarafından gerçekleştirilmiştir. Çalışmada Ankara Üniversitesi’ne ait “Özel Eğitim Dergisinde” 2004-2013 yılları arasında yayınlanan toplam 85 makale içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, nitel yöntemlere dayalı (% 81) makalelerin ön plana çıktığı, daha çok literatür incelemesine dayalı araştırmaların yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yaşar ve Papatğa (2015) tarafından yapılan çalışmanın amacı, Social Sciences Citation Index’te (SSCI) taranan turizm dergilerinde turizm eğitime yönelik bir durum tespiti yapmaktır. Bu kapsamda 1981-2017 yılları arasında “Annals of Tourism Research”, “Journal of Hospitality and Tourism Management”, “Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education”, “International Journal of Hospitality Management” ve “Tourism Management”

dergilerinde yayınlanan sayılar içerik analizi ile incelenmiştir. Çalışmada, turizm eğitime ilişkin uygulamalı turizm eğitimi, müfredat geliştirme, çevrimiçi turizm eğitimi ve öğrenci motivasyonu konularının öne çıktığı görülmüştür.

Kuyucu'nun 2016 yılında yaptığı çalışmada "TRT Çocuk Dergisi" örneği üzerinden kamu yayıncılığında çocuk dergiciliği konusunda kullanılan içerikler incelenerek, derginin reklam ve içerik stratejisi araştırılmıştır. Yıldız (2016) tarafından yapılan çalışmada "Language, Culture and Curriculum", "Language and Education" ve "Language Assessment Quarterly" dergilerinin 2015-2016 yılında yayınlamış oldukları makaleler amaç, yöntem, çalışma grubu ve veri analizi bakımından incelenmiştir.

Kutluca ve Demirkol (2016) "Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisinde" 2005-2015 yılları arasında yayımlanan 20 sayıdaki 298 makaleyi inceleyen araştırmalarında makalelerin ağırlıklı olarak betimsel yöntemle şekillendiği, verilerin hazır ölçeklerle toplandığı ve elde edilen verilerin frekans, aritmetik ortalama ya da parametrik testler ile analiz edildiğini belirlemişlerdir.

Yeşilpınar Uyar (2017) 2002-2015 yılları arasında "Curriculum Inquiry" dergisinde yayımlanmış olan 334 makaleyi içerik analizi yöntemiyle inceleyerek derginin eğilimini belirlemeyi amaçlamıştır. Söz konusu çalışmada derginin araştırma yöntemleri konusundaki eğiliminin kuramsal ve nitel türde çalışmalara yönelik olduğu ve toplanan verilerin doküman ve içerik analizi ile incelendiği yönündedir.

Kayasandık, Kalıpçı Çağırın ve Alacalar Çakır (2017) tarafından yapılan çalışmada Bülent Ecevit Üniversitesi yayını olan "Uluslararası Yönetim, İktisat ve İşletme Dergisi'nin" 2005 yılından itibaren yayınlanan sayılarında yer alan 433 makale içerik analizi ile incelenmiştir. İncelenen 433 makalenin 233'ünün İşletme alanında, bunların da 95'inin (% 41) Yönetim ve Organizasyon bilim dalında yazıldığı belirlenmiştir. Ayrıca makalelerin büyük bir çoğunluğunun Türkçe, 2/3'den fazlasının birden fazla yazarla ve 3/4'ünün nicel metotlar kullanılarak yazıldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Atalay (2017) tarafından yapılan çalışmada ULAKBİM'de taranan beden eğitimi ve spor bilimleri dergilerinde spor yönetimi alanında 2015-17 yılları arasında yayınlanan makalelerin yöntemsel eğilimleri incelenmiştir. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmada elde edilen verilerin analizinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. İncelenen makalelerin büyük bir bölümünde hangi araştırma yöntemi ve deseninin kullanıldığının belirtilmediği ve yine çalışmalarda örnekleme yöntemlerine ilişkin de herhangi bir bilgiye ulaşılamadığı belirtilmiştir. Verilerin elde edilmesinde en çok anket tekniğinin kullanıldığı ve elde edilen verilerin analizinde ise ağırlıklı olarak betimsel ve kestirimsel

analiz yöntemleri kullanıldığı tespit edilmiştir.

Candaş ve Karataş (2017) 1996-2016 yılları arasında yayınlanan 28 dergi ve 157 makalede çevre eğitimi alanındaki araştırma eğilimlerini belirlemek için yaptıkları araştırmada makalelerin % 98,1'inin Türk, % 0,6'sının yabancı ve % 1,3'ünün karma yazarlar tarafından kaleme alındığını belirlemişlerdir. Ayrıca çalışmaların % 87'sinin Türkçe ve % 13'ünün İngilizce yazıldığını, çalışmaların % 61,1'inde nicel, % 26,1'inde nitel ve % 12,8'inde karma yöntemlerin kullanıldığını ve veri toplam aracı olarak da % 48,6 düzeyinde anketin tercih edildiğini tespit etmişlerdir.

Duran ve Dolaylar Özkul (2018) Türkiye'de 2016-2017 yıllarında yayınlanan çocuk dergilerinin etkinlikleri ve öğrenci görüşleri bakımından değerlendirilmesinin amaçlandığı çalışmalarında nitel modeli kullanmış, verileri doküman incelemesi ve görüşme tekniği ile elde etmişlerdir. Toplanan veriler içerik ve betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir.

Özdemir ve Alpaydın (2018) Türkiye'de akademik yayıncılık alanına katkı sağlamayı amaçladıkları çalışmalarında DergiPark yayın platformunda yer alan 45 üniversitenin 463 dergisini incelemişlerdir. Tarama modeli kapsamında yapılan çalışmada içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışmada son yıllarda ülke çapında yayınlanan dergi sayısında önemli ve düzenli bir artışın olduğu ve en çok da sosyal ve beşeri bilimler alanında dergilerin yayınlandığı ileri sürülmüştür.

Deniz ve Karagöl (2018) tarafından yapılan çalışmada eğitim bilimleri alanında yayın yapan 15 dergi içerik analizi ile incelenmiştir. Çalışmada dergi yazar rehberlerinin akademik yazma açısından yazarları ve makaleleri yönlendirdiği alanları tespit etmek amaçlanmıştır.

Güven ve arkadaşları (2018: 199) "Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi" ile "Journal of Counseling Psychology'de" 2006-2015 yılları arasında yayınlanan makaleleri incelemişler ve her iki dergideki çalışmalarda ilişkisel yöntemin daha fazla kullanıldığını belirlemişlerdir.

Hatipoğlu, Özkan Hıdıroğlu ve Tok (2018) tarafından yapılan çalışmada ULAKBİM'de taranan "İlköğretim Online Dergisi", "Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi", "İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi", "Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi", "Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi", "Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi", "Uluslararası İnsan Bilimleri Dergi'sinin" 2012-2016 yılları arasındaki sayıları nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yoluyla veriler toplanmış ve betimsel ve veri analizi ile incelenmiştir. İncelenen 2893 makaleden 259'u eğitim yönetimi, denetimi, planlaması ve ekonomisiyle ilgili bulunmuştur. Çalışmada, yayınlanan makalelerde daha çok nicel yöntemlerin kullanıldığı, veri toplama aracı olarak anket ve ölçeğin kullanıldığı, veri analiz tekniği olarak

frekans, ortalama ve standart sapma gibi betimsel analizlerin yapıldığı ve genel olarak iki yazarlı çalışmaların bulunduğu tespit edilmiştir.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bilimsel dergilerin en önemli problemlerinden birisi sürekliliği yakalayabilmektir. Sürekliliği yakalayabilmek ise yayın kalitesi, istikrarlı bir editörya, ilkeli yayın politikaları gibi birçok faktörün varlığını gerektirmektedir. Bu bağlamda söz konusu çalışmanın yapılmasının en önemli nedeni 2012 yılından beri yayınlanan toplam 476 makaleyi inceleyerek MANAS Sosyal Araştırmalar Dergi'sinin hem geçmişe dönük bir profilini ortaya çıkarmak hem de geleceğe yönelik olarak yeni yayın politikalarını belirleyecek bilgileri toplayabilmektir.

Dergilerin içerik analizine yönelik yapılan araştırmaların genellikle, geçmişe yönelik durumu tespit etmek, geleceğe yönelik yayın politikalarına yön vermek amacını taşıdığı söylenebilir. Bu kapsamda, Manas Sosyal Araştırmaları dergisi ile ilgili daha önce bir çalışma yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu derginin geçmiş dönemlere yönelik durumunu ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

S₁: Yayınlanan makalelerin yıllara göre dağılımı nedir?

S₂: Yayınlanan makalelerin alanlara göre dağılımı nedir?

S₃: Yayınlanan makalelerin yazar bilgilerine göre dağılımı nedir?

S₄: Yayınlanan makalelerin dil ve ülkelere göre dağılımı nedir?

S₅: Yayınlanan makalelerin yöntemlere göre dağılımı nedir?

3.2. Evreni ve Örneklemi

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi 2001 yılından 2012 yılına kadar KTMÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün yayınladığı "Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi" adıyla basılarak yayımlanmıştır. 2012 yılından itibaren ise "MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi" (Manas Journal of Social Studies-MJSS) adıyla elektronik olarak yayımlanmaktadır. Araştırmanın ana kütesini 2001-2018 yılları arasında yayınlanan toplam 57 sayı ve 951 makale oluşturmaktadır. Ancak gerek zaman yetersizliği gerekse MANAS Sosyal Araştırma Dergisinin elektronik olarak yayımlanmaya başladığı 2012 yılından sonra derginin isim, kapsam ve niteliğinde meydana gelen gelişme ve değişimler dikkate alınarak 2012-2018 yılları arasında yayımlanan 31 sayı ve 476 makale araştırmanın örneklemi olarak belirlenmiştir. Bu sayı ulaşılabilir ve yeterli bir sayı olduğu için araştırmada örneklem seçme yoluna gidilmemiş, söz konusu dönemde yayımlanan tüm makaleler araştırma kapsamına alınmıştır.

3.3. Veri Toplama Yöntemi

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisinde yayınlanan makaleleri incelemeyi amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Geçmişte ya da mevcutta var olan bir durumu var olduğu haliyle betimlemeyi amaç edinen bu modelde, araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne kendi koşullarında ve olduğu gibi tanımlanmaktadır (Karasar, 2005). *Nitel araştırmalar*, verilerin tek tek okunması suretiyle kod ve sınıflandırmaya dayalı olarak araştırma bulgularının ortaya konulmasını sağlamaktadır (Merriam, 1998'den akt., Karadağ, 2014/1: 4).

Çalışmada verilerin toplanmasında *doküman incelemesi yöntemi* kullanılmıştır. İçerik analizlerinde en yaygın kullanılan yöntemlerden birisi olan doküman incelemesi Yıldırım ve Şimşek (2013: 259) tarafından “araştırılması hedeflenen olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı belge ve materyallerin analizidir” şeklinde tanımlanmaktadır. Doküman incelemesi, herhangi bir kitap, kaynak veya belgenin bazı özelliklerinin sayısallaştırılması suretiyle belirlenmesi için yapılabilmektedir (Özenç ve Özenç, 2013: 18). Bu bağlamda 476 adet makale daha önceden belirlenen yayın yılı, alanı, yazar sayısı ve unvanı, üniversite, örneklem türü, veri toplama yöntemi, araştırma yöntemi ve kullanılan analiz yöntemleri gibi özellikler açısından ayrı ayrı incelenmiştir.

İncelenen makalelerin analizinde yazılı ve görsel verilerin incelenmesinde sık kullanılan bir yöntem olan (Özgül ve Gürol, 2019: 116; Karadağ, 2014/1: 4) *içerik analizi yöntemi* kullanılmıştır. İçerik analizi, elde edilen verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmayı hedefleyen bir analiz tekniğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 259). Çeşitli metinlerin içeriğini ve temel öğelerini kategorize etmek ve yorumlamak için yöntemsel, sistematik, objektif ve nicel olarak araştırma imkanı sağlayan bir tekniktir (Robert ve Bouillaget, 1995'den akt., Bilgin, 2006: 2). Diğer bir ifadeyle içerik analizi, bir veya daha fazla metnin içindeki sözcüklerin, kavramların, temaların, deyimlerin belirlenmesi ve sayıya dökülmesi için kullanılan bir inceleme türüdür (Kızıltepe, 2015: 253-254).

Verilerin analizinde araştırma sorularına cevap bulabilmek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan “Makale Sınıflandırma ve Kodlama Formu” kullanılmıştır. Bu formda makale adı, yayın yılı, yazar ad, unvan ve sayıları, bağlı oldukları üniversite/kurum, yayın yılı vb. başlıklara yer verilmiştir. Formun hazırlanmasından sonra 2012-2018 yılları arasında yayınlanan tüm makaleler formdaki her bir başlığa uygun olacak şekilde detaylı olarak incelenmiştir. Bu işlemden sonra toplanan veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Yapılan içerik analizi sonucu araştırma bulguları frekans ve yüzde olarak sunulmuştur.

4. BULGULAR

Bu bölümde, yapılan içerik analizi sonucu elde edilen bulgulara yer verilmiştir. İlk olarak MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisinde yayımlanan makalelerin yıllara göre dağılımı ile ilgili bilgilere Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1, MANAS Sosyal Araştırmalar dergisinde 2012-2018 yılları arasında yayımlanan tüm makaleleri göstermektedir. Dergi elektronik versiyonlu ilk sayısını 2012 yılında yayınlamıştır. 2012 yılında çıkarılan 4 sayıda toplam 17 makaleye yer verilmiştir. 2013 ve 2014 yıllarında 4’er, 2015, 2016 ve 2017 yıllarında 5’er ve 2018 yılında ise 4 sayı yayınlanmıştır. 2012-2018 dönemi kapsayan 7 yıllık periyotta toplam 476 makale yayınlanmıştır. Tablo 1’de görüldüğü üzere 2012 yılından itibaren her yıl yayınlanan makale sayısında sürekli ve düzenli bir şekilde artış yaşanmıştır.

Tablo 1. Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Sayı	Makale Sayısı	Toplamdaki Oranı (%)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
2012	4	17	3,58	---
2013	4	21	4,42	80,9
2014	4	27	5,67	77,7
2015	5	58	12,2	46,5
2016	5	85	17,8	68,2
2017	5	105	22,0	80,9
2018	4	163	34,2	64,4
Toplam	31	476	100,0	---

Tablo 2, MANAS Sosyal Araştırmalar dergisinde 2012-2018 yılları arasında yayımlanan makalelerin alanlara göre dağılımını göstermektedir. Makalelerin İşletme (Yönetim ve Organizasyon, Pazarlama, Üretim Yönetimi, İnsan Kaynakları Yönetimi), Turizm, Eğitim, Tarih, Edebiyat, İlahiyat ve Güzel Sanatlar gibi sosyal bilimlere ait 15 farklı alanda yayınlandığı görülmektedir.

Tablo 2. Makalelerin Alanlara Göre Dağılımı

Alan	Makale Sayısı	Toplamdaki Oranı (%)
İşletme	114	23,9
Turizm	54	11,3
Eğitim	53	11,1
Medya ve İletişim	43	9,03
Tarih	35	7,35
İlahiyat	34	7,14
İktisat ve Maliye	33	6,93
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	27	5,67
Edebiyat	23	4,83
Uluslararası İlişkiler	17	3,57
Psikoloji	12	2,52
Sosyoloji	10	2,10
Spor Bilimleri	10	2,10
Güzel Sanatlar	4	0,84
Diğer	7	1,47
Toplam	476	100,0

En fazla makalenin yayınlandığı alan % 23,9 oranı ile İşletme alanıdır. İşletme alanını % 11,3 ile Turizm, % 11,1 oranı ile Eğitim ve % 9,03 ile Medya ve İletişim alanları takip etmektedir. En az makalenin yayınlandığı alan % 0,84 ile Güzel Sanatlardır.

Aşağıdaki Tablo 3'e göre yayınlanan makalelerin yaklaşık yarısı çalışma alanı diğer bir ifadeyle ele aldığı konu ve uygulama alanı olarak Türkiye'yi (% 49,64) seçmiştir. Çalışmaların % 18,9'u Kırgızistan ile ilgiliyken, % 5,08'i Özbekistan, Kazakistan ve Azerbaycan gibi diğer Türk Cumhuriyetleri ile ilgili bulunmaktadır. Yayınlanan makalelerin % 15'i ABD ve AB ülkeleri başta olmak üzere diğer ülkeler ile ilgiliyken % 11,38'i çeşitli ülkeleri içeren karşılaştırmalı analiz şeklinde yapılmıştır.

Tablo 3. Çalışma Alanına Göre Makalelerin Dağılımı

Yıllar/Ülke	Türkiye	Kırgızistan	Diğer Türk Cumhuriyetleri	Diğer Ülke	Karşılaştırmalı	Toplam
2012	12	3	-	2	-	17
2013	12	3	2	2	2	21
2014	10	4	1	9	3	27
2015	19	20	4	10	5	58
2016	39	13	2	22	9	85
2017	45	22	7	9	16	109
2018	68	13	5	8	12	106
Σ	205	78	21	62	47	413
%	49,64	18,9	5,08	15,0	11,38	100,0

Tablo 4 makalelerin yazar sayısına göre dağılımlarını göstermektedir. Makalelerin % 47,3'ü tek yazarlı, % 34,7'si iki yazarlı ve % 18'i ise çok yazarlıdır. Tablo incelendiğinde 2018 yılı hariç tüm yıllarda tek yazarlı yayınların iki ve çok yazarlı yayınlardan daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Makalelerdeki Yazar Sayıları

Yıllar/Yazar Sayısı	Tek Yazarlı	İki Yazarlı	Çok Yazarlı	Toplam Makale Sayısı	Toplam Yazar Sayısı
2012	11	3	3	17	26
2013	11	7	3	21	34
2014	14	6	7	27	47
2015	27	18	13	58	102
2016	39	30	16	85	147
2017	56	30	19	105	173
2018	67	71	25	163	284
Σ	225	165	86	476	813
%	47,3	34,7	18,0	100	---

Tablo 5'de 2012-2018 yılları arasında yayınlanan makalelerin yazar unvanlarına göre dağılımı görülmektedir. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisinde en çok % 30,2 oranı ile Dr. Öğretim Üyeleri (Yrd. Doç. Dr.) yayın yapmıştır. Dr. Öğretim Üyelerini % 18,7 ile Doçentler, % 17,2 ile unvansızlar ve % 10,1 ile Profesörler izlemektedir. Derginin sosyal bilimlerin

bütün alanlarına hitap etmesinden dolayı öğretmen, psikolog, arkeolog gibi akademik unvana sahip olmayan yazarların çalışmalarına geniş ölçüde yer vermektedir.

Tablo 5. Makalelerdeki Yazarların Unvanlara Göre Dağılımı

Yıllar/Unvan	Arş. Gör.	Arş. Gör. Dr.	Öğr. Gör.	Öğr. Gör. Dr.	Dr.	Dr. Öğr. Üyesi	Doçent	Prof.	Unvansız
2012	2	1	2	-	-	9	4	3	5
2013	3	-	1	-	1	10	7	2	10
2014	5	-	2	-	8	14	6	-	12
2015	12	-	5	3	9	17	21	8	27
2016	8	1	11	2	13	41	33	17	21
2017	15	4	10	8	16	39	38	24	19
2018	21	1	9	5	15	116	43	28	46
Σ	66	7	40	18	62	246	152	82	140
%	8,12	0,86	4,93	2,21	7,63	30,2	18,7	10,1	17,2

Tablo 6 makalelerin ülkelere diğer bir ifadeyle yazarların uyruklarına göre dağılımlarını göstermektedir. Görüldüğü üzere yazarların büyük bir bölümü (% 63,9) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıdır. Türkiye'yi % 26,3 ile Kırgızistan ve % 5,06 ile Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, İran gibi diğer ülke vatandaşları izlemektedir.

Tablo 6. Makalelerin Ülkelere (Yazarların Uyruklarına) Göre Dağılımı

Yıllar/Ülke	Türkiye	Kırgızistan	Karma	Diğer
2012	8	7	1	1
2013	14	6	1	-
2014	15	10	1	1
2015	26	21	3	8
2016	47	28	-	10
2017	88	37	5	5
2018	130	26	13	1
Σ	328	135	24	26
%	63,9	26,3	4,67	5,06

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisinde yayınlanan makalelerin % 82,3'ü Türkçe, % 10,2'si İngilizce, % 6,3'ü Kırgızca olarak yazılmıştır.

Tablo 7. Makalelerin Dile Göre Dağılımı

Yıllar/Dil	Türkçe	Kırgızca	Rusça	İngilizce	Diğer
2012	11	4	1	1	-
2013	19	-	2	-	-
2014	24	-	-	3	-
2015	44	6	-	8	-
2016	78	3	-	4	-
2017	84	13	-	8	-
2018	132	4	1	25	1
Σ	392	30	4	49	1
%	82,3	6,3	0,8	10,2	0,2

Makalelerin % 36,5'inde kuramsal, % 45,7'sinde nicel, % 12,1'inde nitel ve %

5,5’inde nicel ve nitel yöntemler birlikte diğer bir ifadeyle karma yöntem kullanılmıştır.

Tablo 8. Makalelerin Kullanılan Yönteme Göre Dağılımı

Yıllar/Yöntem	Kuramsal	Nicel	Nitel	Karma
2012	8	3	4	1
2013	9	7	5	-
2014	9	14	4	-
2015	25	24	7	2
2016	34	44	6	1
2017	38	49	8	10
2018	54	81	25	13
Σ	177	222	59	27
%	36,5	45,7	12,1	5,5

Yayınlanan makalelerde kullanılan veri toplam yönteminin gösterildiği Tablo 9 incelendiğinde en çok kullanılan yöntemin % 31,5 ile anket olduğu anlaşılmaktadır. Anket yöntemini % 29,1 ile ikinci el veriler ve % 23,4 ile literatür taraması izlemektedir.

Tablo 9. Makalelerin Veri Toplama Yöntemine Göre Dağılımı

Yıllar/Yöntem	Anket	Mülakat	Diğer	Karma	İkinci El Veri	Literatür Taraması
2012	3	-	-	4	6	4
2013	4	-	-	3	8	6
2014	10	-	-	3	8	6
2015	20	1	-	9	21	7
2016	24	1	1	12	33	14
2017	43	3	12	6	46	39
2018	74	7	22	8	42	56
Σ	178	10	35	45	164	132
%	31,5	1,77	6,20	7,97	29,1	23,4

Makalelerin % 58,8’inde olasılıksız ve % 19,9’unda ise olasılıklı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Makalelerin % 6’sında örneklem kullanılmamış ve tamsayımaya gidilmişken, % 21,1’inde ise örnekleme yöntemi ile ilgili herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. Tablo 10’da gösterildiği üzere en çok kullanılan örnekleme yönteminin % 51,4 oranı ile kolayda örnekleme yöntemi olduğu, ikinci olarak da % 16,5 ile basit tesadüfi örneklem yönteminin kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 10. Makalelerin Örnekleme Yöntemine Göre Dağılımı

	Örnekleme Yöntemi	Frekans	%
Olasılıklı örnekleme	Basit tesadüfi örnekleme	29	16,5
	Sistematiik örnekleme	-	-
	Tabakalı örnekleme	3	1,7
	Küme örnekleme	3	1,7
	Kolayda örnekleme	90	51,4
Olasılıksız örnekleme	Yargısal örnekleme	6	3,4
	Kotalı örnekleme	7	4
	Kartopu örnekleme	-	-
Belirtilmemiş		37	21,1

Tablo 11 makalelerde hangi veri analiz tekniklerinin kullanıldığını göstermektedir.

Görüldüğü üzere makalelerde en çok kullanılan veri analiz tekniği % 28,6 ile tanımlayıcı istatistiklerdir. Sonra sırasıyla % 14,4 ile t-testi, % 12,2 ile korelasyon ve % 10,8 ile anova analizi gelmektedir.

Tablo 11. Makalelerin Veri Analiz Tekniklerine Göre Dağılımı

	Analiz Teknikleri	Frekans	%
Parametrik testler	T – testi	84	14,4
	ANOVA	63	10,8
	Diğer	25	4,3
Parametrik olmayan testler	Mann - Whitney U Testi	13	2,2
	Kruskal - Wallis H Testi	14	2,4
	Diğer	-	-
	Faktör analizi	58	10
Diğer teknikler	Ki-Kare testi	15	2,6
	Korelasyon	71	12,2
	Regresyon	54	9,3
	Diğer	17	2,9
Tanımlayıcı istatistikler	Frekans, Yüzde, Mod, Medyan vb.	166	28,6

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisinde makalesi yayınlanan yazarların bağlı oldukları üniversite ve kurum bilgileri (ilk 25) Tablo 12’de gösterilmektedir. 2012-2018 yılları arasında yayınlan toplam 476 makale incelendiğinde yazarların 123 farklı üniversite ve kurumda görev yaptıkları anlaşılmaktadır. En çok makalesi yayınlanan üniversite Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi olurken, onu Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi takip etmektedir.

Tablo 12. Yazarların Bağlı Oldukları Üniversiteler ve Kurumlar

1.	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	215
2.	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	35
3.	Balıkesir Üniversitesi	30
4.	Gazi Üniversitesi	24
5.	Sakarya Üniversitesi	23
6.	Pamukkale Üniversitesi	22
7.	Hitit Üniversitesi	19
8.	Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi	17
9.	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	16
10.	Süleyman Demirel Üniversitesi	16
11.	Aksaray Üniversitesi	15
12.	İstanbul Üniversitesi	15
13.	Kastamonu Üniversitesi	15
14.	Kırıkkale Üniversitesi	15
15.	Milli Eğitim Bakanlığı	15
16.	Dumlupınar Üniversitesi	14
17.	Erciyes Üniversitesi	11
18.	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	11
19.	Adnan Menderes Üniversitesi	10
20.	Akdeniz Üniversitesi	10
21.	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	10
22.	Ordu Üniversitesi	10
23.	Selçuk Üniversitesi	10
24.	Atatürk Üniversitesi	9
25.	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	9

Listede Türkiye’den 100 üniversitenin yanısıra Kansas State University, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, Kırgızistan Milli Üniversitesi, Kırgızistan Bilimler Akademisi, Kırgızistan Milli Ziraat Üniversitesi, Sofia Vasil Levski Üniversitesi, Hacı Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi ve University of Tehran gibi farklı üniversiteler bulunmaktadır. Ayrıca TBMM, Milli Eğitim, Milli Savunma ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Sayıştay ve Anadolu Ajansı gibi kamu kurumları da yer almaktadır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Üniversite dergileri çeşitli alanlarla ilgili teorik gelişmeleri, uygulamaları ve eğilimleri ortaya koyması bakımından oldukça önemlidir. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi 2001 yılından itibaren istikrarlı bir şekilde yayın hayatını sürdüren bir dergidir. 2001-2012 yılları arasında Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi adıyla basılan dergi, 2012 yılından itibaren ise MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi (Manas Journal of Social Studies-MJSS) adıyla elektronik olarak yayınlanmaktadır. Tarih, edebiyat, eğitim, işletme, iktisat, turizm, sosyoloji, spor bilimleri, güzel sanatlar ve siyaset bilimi gibi hemen hemen sosyal bilimlerin bütün alanlarından çalışmalara bünyesinde yer veren dergide yayınlanan makalelerin incelenmesi sonucu o alanlarla ilgili birçok bilgi edinilmektedir.

Bu araştırmada MANAS Sosyal Araştırma Dergisinin elektronik olarak yayımlanmaya başladığı 2012 yılından sonra derginin isim, kapsam ve niteliğinde meydana gelen gelişme ve değişimler dikkate alınarak 2012-2018 yılları arasında yayımlanan 31 sayı ve 476 makale içerik analizi ile incelenmiştir. Makalelerin İşletme, Turizm, Eğitim, Tarih, Edebiyat, İlahiyat ve Güzel Sanatlar gibi sosyal bilimlere ait 15 farklı alana yayıldığı, en fazla makalenin % 23,9 oranı ile İşletme, sonra sırasıyla % 11,3 ile Turizm, % 11,1 oranı ile Eğitim ve % 9,03 ile Medya ve İletişim alanlarında yayınlandığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Yapılan çalışmada MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisinde yayınlanan makalelerin yaklaşık yarısının çalışma alanı yani konu ve uygulama alanı olarak Türkiye’yi (% 49,64) seçtiği, yazarların büyük bir bölümünün (% 63,9) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğu belirlenmiştir. Türkiye’yi % 26,3 ile Kırgızistan ve % 5,06 ile Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, İran gibi diğer ülke vatandaşları izlemektedir. Makalelerin % 47,3’ü tek yazarlı, % 34,7’si iki yazarlı ve % 18’i ise çok yazarlıdır ki bu literatürde yer alan birçok çalışmanın bulguları ile benzerlik göstermektedir (Alper ve Gülbahar, 2009; Ozan ve Köse, 2014; Hatipoğlu, Özkan Hıdıroğlu ve Tok, 2018; Çalışkan ve Serçe, 2018).

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisinde en çok % 30,2 oranı ile Dr. Öğretim Üyeleri (Yrd. Doç. Dr.) yayın yapmıştır. Benzer bir şekilde Kutluca ve Demirkol da (2016) Dicle

Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisinde 2005-2015 yılları arasında yayınlanan 298 makaleyi inceldikleri çalışmalarında ağırlıklı olarak Yrd. Doç. Dr'ların yayınlarının bulunduğunu belirtmişlerdir. Dr. Öğretim Üyelerini % 18,7 ile Doçentler, % 17,2 ile unvansızlar ve % 10,1 ile Profesörler izlemiştir. Dergide öğretmen, psikolog, arkeolog gibi akademik unvanı olmayan yazarların çalışmalarına da geniş ölçüde yer verilmiştir.

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisinde yayınlanan makalelerin % 82,3'ü Türkçe, % 10,2'si İngilizce, % 6,3'ü Kırgızca olarak kaleme alınmıştır (Candaş ve Karataş, 2017; Çalışkan ve Serçe, 2018; Özdemir ve Alpaydın, 2018). Özdemir ve Alpaydın (2018: 14) inceledikleri dergilerin % 40,48'inde tek dille, % 53,25'inde iki dille, % 4,11'inde üç dille ve sadece % 2,16'sında dört dille yayın yapıldığını belirtmişlerdir. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisinin Türkçe, İngilizce, Kırgızca ve Rusça olmak üzere dört farklı dilde yayın yapan bir dergi olarak üniversite dergi yayıncılığına önemli bir katkı yaptığı düşünülmektedir.

Araştırma yöntemi açısından değerlendirildiğinde incelenen makalelerin % 36,5'inde kuramsal, % 45,7'sinde nicel, % 12,1'inde nitel ve % 5,5'inde ise karma yöntemin kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Literatürde yer alan Göktaş vd. (2012), Sert vd. (2012), Aydın ve Uysal (2014), Selçuk vd. (2014), Kutluca ve Demirkol (2016), Candaş ve Karataş (2017) gibi araştırmacıların yaptığı benzer birçok çalışmada da nicel yöntemin daha çok kullanıldığı ileri sürülmektedir. Nicel araştırma yöntemlerinin daha kolay, hızlı ve rahat örnekleme ulaşabilme; daha kolay veri toplama ve analiz yapabilme imkanı sağlamasının yanısıra araştırmacıların henüz nitel araştırma yöntemleri konusunda yeterli bilgi ve donanımına sahip olmamalarının da kullanılma sıklığını etkilediği düşünülmektedir.

Veri toplama yöntemi olarak en çok % 31,5 ile anket, % 29,1 ile ikinci el veriler ve % 23,4 ile literatür taraması kullanılmıştır. Söz konusu bulgu Sert vd. (2012), Üstündağ (2013), Aydın ve Ünsal (2014), Yıldız (2016), Kutluca ve Demirkol (2016), Candaş ve Karataş (2017), Hatipoğlu, Özkan Hıdıroğlu ve Tok (2018) da çalışmalarında ölçek/anketlerin ağırlıklı olarak kullanıldığı belirtmişlerdir.

Örnekleme yöntemi açısından makalelerin % 58,8'inde olasılıksız ve % 19,9'unda ise olasılıklı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Makalelerin % 6'sında örneklem kullanılmamış ve tamsayıya gidilmişken, % 21,1'inde ise örnekleme yöntemi ile ilgili herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. En çok kullanılan örnekleme yöntemi % 51,4 oranı ile kolayda örnekleme yöntemi olurken, onu % 16,5 ile basit tesadüfi örneklem yöntemi izlemiştir. Yayınlanan makalelerde en çok kullanılan veri analiz tekniği % 28,6 ile tanımlayıcı istatistiklerdir. Sonra sırasıyla % 14,4 ile t-testi, % 12,2 ile korelasyon ve % 10,8 ile anova analizi gelmiştir. Bu çalışmada veri analiz tekniği ile ilgili olarak ulaşılan sonuçlar Varışoğlu vd. (2013), İşçi (2013), Selçuk vd. (2014),

Aydın ve Ünsal (2014), Hatipoğlu, Özkan Hıdıroğlu ve Tok'un (2018) bulguları ile örtüşmektedir.

Bu çalışma benzer birçok çalışmada olduğu gibi çeşitli kısıtlara sahiptir. Öncelikle dergi 2001 yılında yayın hayatına başladığı halde araştırmanın kapsamına ve örnekleme elektrik versiyonunun yayınlanmaya başladığı 2012-2018 yılları dâhil edilmiştir. Daha sonraki araştırmalarda basılı olarak yayınlandığı 2001-2012 yılları da dâhil edilebilir. Ayrıca bu içerik analizinde incelenmeyen makalelerin (kaynakçaları, araştırma makalesi, kongre, sempozyum bildirisi, kitap incelemesi gibi) türleri, yazarların cinsiyetleri, makalelerde araştırma sorusu ve hipotez kullanılma durumu, örneklem sayısı ve büyüklüğü, makalelerde kullanılan değişken sayısı, anahtar kelimeler, atıf sayıları, sayfa sayıları, hakem sayı ve değerlendirmeleri, değerlendirme ve kabul süreleri gibi değişik kriterler açısından incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Alper, A. & Gülbahar, Y. (2009). "Trends and Issues in Educational Technologies: A Review of Recent Research in TOJET", *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 8(2): 124-135.
- Atalay, A. (2017). "Türkiye'de Spor Yönetimi Araştırmalarındaki Eğilimler: Bir İçerik Analizi", *Turkish Studies, International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(29): 107-128.
- Aydın, A. ve Uysal, Ş. (2014). "Türkiye'de Eğitim Yönetimi Teftişı Planlaması Ve Ekonomisi Alanındaki Doktora Tezlerinin İncelenmesi", *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1): 177-201.
- Berrios, R. & Lucca, N. (2006). "Qualitative Methodology in Counseling Research: Recent Contributions and Challenges for a New Century", *Journal of Counseling & Development*, 84(2): 174-186.
- Bilgin, N. (2006). Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi: Teknikler ve Örnek Çalışmalar, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Bozbay, Z. (2008). "Content Analysis of Articles Published in Journal of the School of Business Administration: Marketing and Marketing Research (1972-2007)", *Istanbul University Journal of the School of Business Administration*, 37(1): 1-12.
- Candaş, Z. ve Karataş, A. (2017). "Türkiye'de 1996-2016 Yılları Arasında Çevre Eğitimi Alanında Yapılan Çalışmaların İçerik Analizi", *Fen Bilimleri Öğretimi Dergisi*, Aralık 2017, 5(2): 143-159.
- Clarivate Analytics. (2018). Web of Science, <https://clarivate.ru>, ET. 13.02.2019.
- Çalışkan, M. ve Serçe, H. (2018). "Türkiye'de Eğitim Alanındaki Eylem Araştırması Makaleleri: Bir İçerik Analizi", *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1): 57-79.
- Çatır, O. (2017). "Turizm Eğitimi (1981-2017): SSCI'da Yayınlanan Uluslararası Turizm Dergileri Üzerine Bir İnceleme", *Social Sciences Studies Journal (SSSJJournal)*, 3(5): 800-818.
- Dan, W., Fesenmaier, D. R., Werthner, H. & Wöber, K. (2010). "The Journal of Information Technology & Tourism: A Content Analysis of the Past 10 Years", *Information Technology & Tourism*, 12(1): 3-16.
- Deniz, K. ve Karagöl, E. (2018). "Akademik Yazma Açısından Dergi Yazar Rehberleri", *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4): 1210-1225.
- Duran, E. ve Dolaylar Özkul, İ. (2018). "Türk Çocuk Dergileri ile İlgili Öğrenci Görüşlerinin Belirlenmesi", *Journal of History Culture and Art Research*, 7(1): 467-478.
- eLIBRARY. (2018). Russian Science Citation Index, <https://elibrary.ru>, ET. 18.02.2019.
- Erdoğan, İ. ve İder, S. (2016). "Türkiye'de Yapılan Barış Konulu Dini Araştırmalar: Bir İçerik Analizi Çalışması", *Mütefekkir Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi*, 3(6): 445-464.
- Göktaş, Y., Hasańçebi, F., Varışoğlu, B., Akçay, A., Bayrak, N., Baran, M. ve Sözbilir, M. (2012). "Türkiye'deki Eğitim Araştırmalarında Eğilimler: Bir İçerik Analizi", *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1): 443-460.
- Güven, M., Özhan, M. B., Kaynak, S. ve Kurt Demirbaş, N. (2018). "Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi ile Journal of Counseling Psychology'deki Araştırma Eğilimleri", *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 8(49): 193-208.
- Hatipoğlu, G., Özkan Hıdıroğlu, Y., ve Tok, N. T. (2018). "Türkiye'de Eğitim Yönetimi Alanındaki Makalelere Yönelik Bir İçerik Analizi", *Journal of Human Sciences*, 15(2): 1362-1380.
- İnceelli, A., Candemir, Ö. ve Demiray, U. (2005). "Elektronik Akademik Uzaktan Eğitim Dergisi: TOJDE İçerik

- Analizine Dayalı Bir Değerlendirme”, *The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)*, October, 4(4): 99-124.
- İşçi, S. (2013). Türkiye’de Eğitim Yönetimi Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Tematik, Metodolojik ve İstatistiksel Açından İncelenmesi (Master's thesis, ESOGÜ, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Karadağ, R. (2014/1). “Okuma İlgisi, Tutumları ve Alışkanlığı Konusunda Yapılmış Çalışmaların Lisansüstü Tezlere Dayalı Analizi: YÖK ve ProQuest Veri Tabanları Örnekleme”, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Ocak, 35: 1-17.
- Karasar, N. (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayınları, Ankara.
- Karataş, Z. (2017). “Sosyal Bilim Araştırmalarında Paradigma Değişimi: Nitel Yaklaşımın Yükselişi”, *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1): 67-88.
- Kaya, A., Fışkın, R. ve Nas, S. (2013). ““Safety Science” Dergisinde 2006-2010 Yılları Arasında Yayınlanan Makalelerin İçerik Analizi”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Dergisi*, 5(1): 121-139.
- Kayasandık, A. E., Kalıpçı Çağırın, F. ve Alacalar Çakır, A. (2017). “İşletme Alanındaki Çalışmalara “Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi” Bağlamında Bakış: Bir İçerik Analizi”, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, ICMEB17 Özel Sayısı, 12-18.
- Kızıltepe, Z. (2015). “İçerik Analizi Nedir? Nasıl Oluşturulmuştur?”, F. N. Seggie ve Y. Bayyurd (Ed.), Nitel Araştırma Yöntem, Teknik, Analiz ve Yaklaşımları (ss.253-266), Arı Yayıncılık, Ankara.
- Kozak, N. (2003). “Türkiye’de Yayınlanan Akademik Dergilerin Niteliklerindeki Zaman İçerisindeki Değişim Nedenleri: Sağlık, Sosyal ve Teknik Bilim Alanlarında Yayınlanan Dergiler Üzerine Bir inceleme”, *Bilgi Dünyası*, 4(2): 146-174.
- Kurulgan, M. ve İspir, B. (2009). “Bilgi-Belge Merkezlerinin Yönetimi: Türkiye’deki Literatüre Yönelik İçerik Analizi”, *Bilgi Dünyası*, 10(2): 205-230.
- Kutluca, T. ve Demirkol, M. (2016). “Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisinin Bibliyometrik Analizi”, *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28: 108-118.
- Kuyucu, M. (2016). “Çocuk Dergilerinde İçerik Çeşitliliği: TRT Çocuk Dergisi Örneği”, Proceeding of ADVED 2016 2nd International Conference on Advances in Education and Social Sciences, 10-12 October 2016, Istanbul, Turkey, 150-167.
- Mabe, M. (2003). “The Growth and Number of Journals”, *Serials*, 16(2): 191-197.
- Marcouiller, W. D. & Deller, S. C. (2001). “Thirty Years of Academic Publishing in Regional Studies: A Content Analysis of MCRSA's Scholarly Output”, *Journal of Regional Analysis and Policy*, 31(2): 33-43.
- MJSS. (2019). MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, <http://dergipark.gov.tr/mjss/page/4788>, ET. 18.02.2019
- Nazmi Kozak, (2003), “Türkiye’de Yayınlanan Akademik Dergilerin Niteliklerindeki Zaman İçerisindeki Değişim Nedenleri: Sağlık, Sosyal ve Teknik Bilim Alanlarında Yayınlanan Dergiler Üzerine Bir İnceleme”, *Bilgi Dünyası*, 4(2): 146-174.
- Ozan, C. ve Köse, E. (2014). “Eğitim Programları ve Öğretim Alanındaki Araştırma Eğilimleri”, *Sakarya University Journal of Education*, 4(1): 116-136.
- Özdemir, A. N. ve Alpaydın, Y. (2018). “Yükseköğretim Kurumlarında Akademik Yayıncılık: Üniversite Dergilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, *Yükseköğretim Dergisi*, 8(1): 9–22. doi:10.2399/yod.17.026.
- Özgül, B. ve Gürol, Y. (2019). “Kurumsal Sürdürülebilirlik Sürdürülebilir İnsan Kaynakları Yönetiminin Rolü Üzerine Bir İçerik Analizi”, *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 20(1): 107-126.
- Sakimbaev, E. (2016). “O Znacheni Nauçnih Izdaniy V Kirgizskom İndekse Nauçnogo Sitirovaniye”, *Obşestvenno-obrazovatel'naya i nauçno-populyarnaya gazeta Kutbilim*. <http://kutbilim.journalist.kg/2016/04/29/o-znacheni-nauchnyih-izdaniy-v-kyrgyzskom-indekse-nauchnogo-tsitirovaniya/>, ET. 13.02.2019
- Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M. ve Dündar, H. (2014). “Eğitim ve Bilim Dergisinde Yayınlanan Araştırmaların Eğilimleri: İçerik Analizi”, *Eğitim ve Bilim*, 39(173): 430-453.
- Sert, G., Kurtoglu, M., Akıncı, A. ve Seferoğlu, S. S. (2012). Öğretmenlerin teknoloji kullanma durumlarını inceleyen araştırmalara bir bakış: bir içerik analizi çalışması. *Akademik Bilişim*, 1-3 Şubat 2012 / Uşak Üniversitesi, Uşak.
- Singleton, A. (2014). “The First Scientific Journal”, Editorial, *Learned Publishing*, 27 (1): 2-4.
- Stead, G. B., Perry, J. C., Munka, L. M., Bonnett, H. R., Shiban, A. P. & Care, E. (2012). “Qualitative Research in Career development: Content Analysis from 1990-2009”, *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 12(2): 105-122.
- STM. (2018). An Overview of Scientific and Scholarly Publishing, The STM Report: Fifth edition, https://www.stm-assoc.org/2018_10_04_STM_Report_2018.pdf, ET. 13.02.2019.
- Suphan, N. (2005). “The Development, Change, and Transformation of Management Information Systems (MIS): A Content Analysis of Articles Published in Business and Marketing Journals”, *International Journal of Information Management*, 25: 442-457.
- The Royal Society Publishing. (2019). <https://royalsocietypublishing.org/rstl/about#question1>, ET. 13.02.2019.

- Tiryakioğlu, Ö. (2014). "Content Analysis of the Articles Published in the Ankara University Special Education Journal Within the Years 2004-2013", *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 143: 1164-1170.
- Üstündağ, D. A. (2013). "Türkiye'de Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Alanındaki Yüksek Lisans Tezlerinin Araştırma Eğilimleri", *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 3(1), 55-71.
- Yalçınkaya, Y. ve Özkan, H. H. (2012/2). "2000-2011 Yılları Arasında Eğitim Fakülteleri Dergilerinde Yayınlanan Matematik Öğretimi Alternatif Yöntemleri İle İlgili Makalelerin İçerik Analizi", *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2012/2, 6: 31-45.
- Yaşar, Ş. ve Papatğa, E. (2015). "İlkokul Matematik Derslerine Yönelik Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi", *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(2), 113-124.
- YBK. (2018). Pereçen Retzenziuemih Nauçnih Periodičeskih İzdaniy Dlya Opublikovaniya Osnovnih Nauçnih Resultatov Dissertatsii, <http://vak.kg/#/regulations>, ET. 18.02.2019.
- Yeşilpınar Uyar, M. (2017). "Eğitim Programları ve Öğretim Alanına Yönelik Bir Dergideki Araştırmalara İlişkin İçerik Analizi: 2002-2015", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Mayıs 2017, 25(3): 1009-1024.
- Yıldız, D. (2016). "Uluslararası Dil Dergilerinde Yayınlanan Makalelerin Amaç/Konu ve Yöntem Açısından İncelenmesi", *GEFAD/GUJGEF*, 36(2): 399-425.
- BAK. (2018). Перечень рецензируемых научных периодических изданий для опубликования основных научных результатов диссертации, <http://vak.kg/#/regulations>, ET. 18.02.2019.
- Сакимбаев Элимбай. (2016). О значении научных изданий в Кыргызском индексе научного цитирования, *Общественно-образовательная и научно-популярная газета Кутбилим*. <http://kutbilim.journalist.kg/2016/04/29/o-znachenii-nauchnyih-izdaniy-v-kyrgyzskom-indekse-nauchnogo-tsitirovaniya/>, ET. 13.02.2019.

EXTENDED ABSTRACT

The history of scientific journals dates back to 1665 and it is accepted that the first scientific journal published in the world is "*Journal des Sçavans*" published in France (Singleton, 2014). Today, it is known that around 42,5 thousand scientific journals are continuing their publication activities in the world and around 3 million articles are published by more than 10 million authors every year (STM, 2018).

The publication of scientific journals in Kyrgyzstan coincides with the Soviet period. Today, the number of scientific journals in Kyrgyzstan is known to be around 118 (Сакимбаев, 2016). Manas Journal of Social Stuides has been publishing since 2001 and electronic, international peer-reviewed journal which indexed in several databases such as, TÜBİTAK ULAKBİM, Google Scholar, The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences (ERIH PLUS), Open Academic Journals Index (OAJI), Scientific Indexing Services (SIS), Academic Resource Index (ResarchBib), CiteFactor Academic Scientific Journals, Academia.Edu, Cabell's Scholarly Analytics, Directory of Research Journals Indexing (DRJI), RSCI-ELIBRARY.ru (<http://dergipark.gov.tr/mjss/page/4788>, 18.02.2019).

There are a huge number of academic studies in the literature on academic journals' performance and content quality. Part of these papers focus on a content analysis of a certain journal by years (Marcouiller and Deller, 2001; Bozbay, 2008; Wang et al., 2010; Kaya et al., 2013; Selçuk et al., 2014; Tiryakioğlu, 2014), when some others focus on a certain topic in different academic journals (Kozak, 2003; Nasir, 2005; Erdoğan and İder, 2016). One of the most important problems of scientific journals is to achieve sustainability. The sustainability

of a journal depends on several factors such as stable editorial board, high quality of published papers and publication policies. In this context, the most important reason for this study is to examine articles published in Manas Journal of Social Studies since 2012 in order to reveal a retrospective profile of the journal and to put forward useful information that can guide the future publication policies.

Sample of the study covers 476 articles published during the 2012-2018 period. Prepared data collection form (Article Classification and Coding Form) is used to collect data. The form consists of questions like publication year, authors' name, affiliation, title etc. Descriptive statistics such as frequency and percentage distributions were used to analyse the data.

The journal published its first issue in electronic version in 2012. Since that a total of 476 articles were published in 31 issues. The articles published in 15 different areas of the social science such as business, tourism, education, history, literature, theology and fine arts and the most of the articles (23.9%) were published in the field of business, then tourism (11.3%), education (11.1%), media and communication (9.03%). Turkey emerges as the work area for about half of the analysed articles (49.64%) and the main part of authors (63.9%) were identified as citizens of Turkey. 47.3% of the articles were prepared by single authors, 34.7% by two authors and 18% by multiple authors, which is similar to the findings of existing literature (Alper and Gülbahar, 2009; Ozan and Köse, 2014; Hatipoğlu, Özkan Hıdıroğlu and Tok, 2018; Çalışkan and Serçe, 2018). In addition, it was determined that quantitative research methods (% 45,7), survey as data collection method (% 31,5), convenience sampling method (% 51,4) and descriptive statistics as data analysis techniques are more preferred methods. According to the distribution of articles published in Manas Journal Social Studies according to languages, 82.3% of articles were written in Turkish, 10.2% in English and 6.3% in Kyrgyz languages.

This study concludes that Manas Journal Social Studies expanding its scope in terms of the article numbers, contributing authors and their affiliations, research areas etc. Future publication policy of the journal should focus on qualitative features of papers and quality of the journal in general. Although this study provides some useful insights for the journal management, there are some significant limitations as in many other similar studies. First of all, although the journal started to be published in 2001, the scope and sample of the study is limited to the 2012-2018 period, when the electronic version started to be published. In future researches 2001-2012 period can be included. In addition, the articles can be analysed in details terms of criteries such as bibliography, research paper, congress, symposium paper, book review, gender of the authors. The extension of the sample with all issues and more detailed content analysis can lead to more realistic results.